

FÖRDJUPNING

I

GENEALOGI

FRÅN

ÅR 1689 - ÅR 1959

AV

PER BERGGREN

1994

Min fördjupningsuppgift kom till att handla om min egen släkts invecklade historia. Jag valde detta ämne då jag har en hel del material hemma att forska i och en del äldre anhöriga kvar i livet att rådfråga. En annan orsak är att min släkt har bott på samma plats (bostadsadress) i över 100 år och i samma när liggande socknar i över 300 år. Jag själv är också mycket intresserad av historieforskning och den möjlighet som forskningen ger - i bästa fall svar på några obesvarade gåtor. Den egna familjens öden ligger ^{därför} nära till hands att börja forska i.

Det ligger mycket detektiv arbete i att försöka hitta uppgifter i olika arkiv, vilka finns tillgängliga för alla enligt offentlighetsprincipen. Speciellt givande är det om man lyckas få ett sammanhang i alla dessa lösnackta fakta och att kunna göra en sammanfattning till en så sann berättelse som det är möjligt. Helt autentisk kan den tyvärr aldrig bli, för då hade man varit tvungna att själv förflytta sig bakåt i tiden. Det är kanske just detta som gör historien så intressant - att försöka bilda sig en egen uppfattning om hur människor levde sitt dagliga liv, hur man uppfattade sin egen situation och vad man gjorde för att förbättra den. Hur man uppfattade omvärlden och hur mycket man kände till om den.

Jag har, som sagt, försökt att göra en liten sammanfattning utifrån de olika fakta, vilka jag har lyckats forska fram.

Genealogin började jag med att intervjua äldre anhöriga och gå igenom gamla fotos, böcker och andra skriftliga källor.

Nästa steg var att gå en runda på kyrkogården och försöka hitta bevarade gravstenar med namn och årtal på. Nu var det dags att gå vidare med de fakta jag lyckats samla ihop.

Landsarkivet stod som nästa anhalt. Men

även arkivet på Statsbiblioteket i Malmö.

Biblioteket har ^{nämligen} mikrofilmade roller att forska

i. Det var mormonkyrkan som mikrofilmade 100 miljoner sidor av olika kyrkoarkivalier mellan 1948-1963. Dessa filmer finns bl.a. bevarade på Statsbiblioteket. I väntan på det nya statsbiblioteket har alla filmer ^{flyttats} till Kirsebergsfilialen. Stadsarkivet i Malmö hade jag ingen nytta av, då min forskning i huvudsak bedrevs utanför dess område, Malmö Stad.

Det första av kyrkobokföringsarkivet att utnyttja är hus för hús längden, vilken, om man har tur, är från början av 1800-talet. Där finns hela hus håll samlade i kronologisk ordning i de olika socknarna. Längre tillbaka finns mantalslängder (skatte längd) eller kommunionslängder (nattvardsgång).

Nästa steg är att kontrollera alla insamlade uppgifter i ministarsalböckerna (födde vigde, döde).

När någon flyttade ut- eller in i socknen är utflyttningslängderna bra att använda.

Har man turen att komma långt tillbaka
i historien - använder man ministerial-
böckerna sida för sida, namn för namn.
Ett riktigt detektiv arbete, vilket kräver ett
stort fölämod och intresse. Och minst konsten
att kunna tyda de, ibland nästan, oläsliga
handstilarna. Andra böcker och källor att
hämta fakta från är:

Bo uppteckningar, dömböcker emigrant handling,
lantmäteriet, general mönster rullor, föde-
bok, kommunarkiv, folk rörelse arkiv, strå-
handlingar, företags arkiv m.fl.

När man har fått ihop ett antal sidor
med namn, årtal, ortnamn m.m., gäller det
att reda upp härnan. Till en läsbar samman-
hängande berättelse. Dessutom har ^{frs/}varan an-
vänt mig all fotografier, vilka jag har
tagit foto kopior på. Jag har också kopierat
vy kort, bok pärmar och försäkrings brev. Läsaren
får då, för hoppningsvis, en mer levande
och verklighets trogen upplevelse, då namn
får ansikten och orter och byggnader fram-
träsa i bild.

Denna släkt krönika är inte på något
sätt fullständig, men jag har försökt att
göra en så sann och levande berättelse
som möjligt av det material som jag
fått fram på denna korta tid.

4.
Jag hoppas nu att ni läsare blir
nöjda och får önskan en trevlig läsning.

Per

Källor: Släktforska, steg för steg av Per Clemenson
och Kjell Andersson

Landsarkivet i Lund

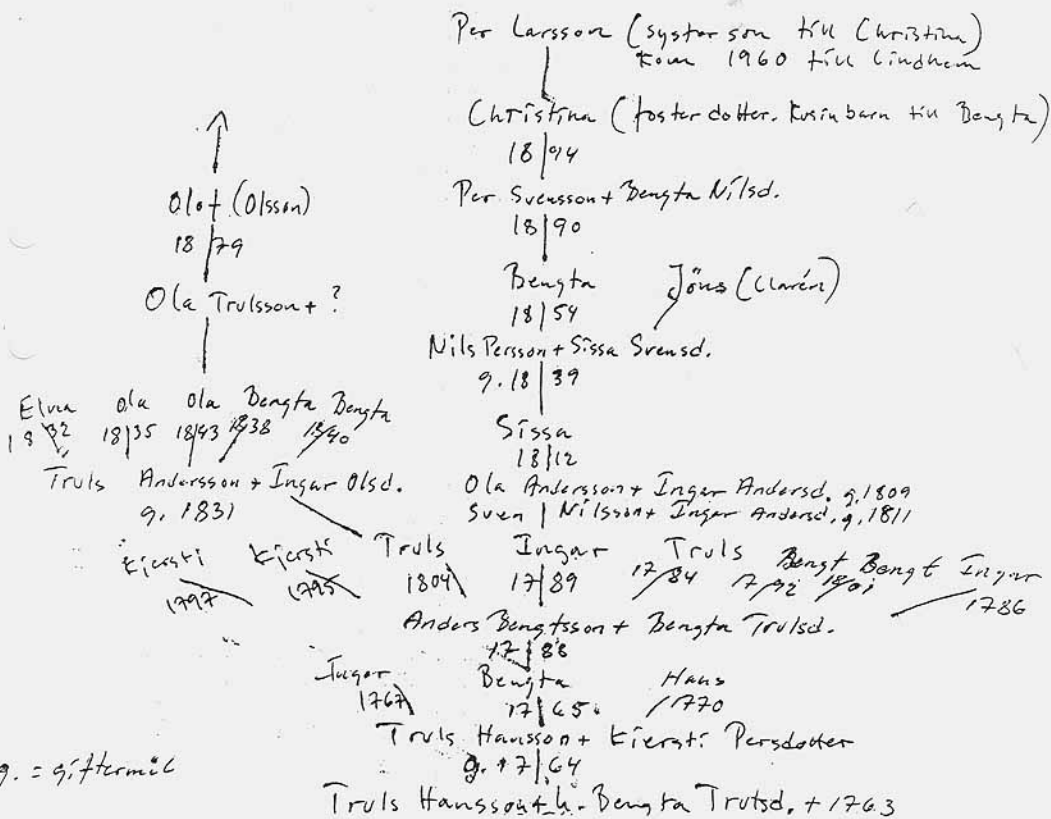
Bibliotekets mikrofilmer i Malmö

Eget släktmaterial

Lindhem (1x28) Per Berggren

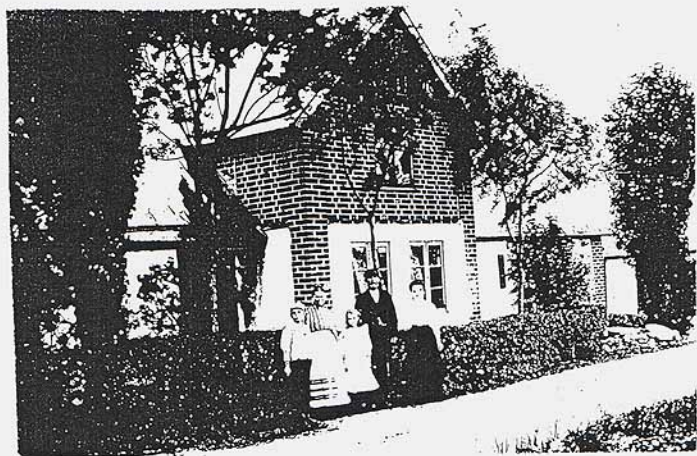
Namnet kommer från linder på den nu borttagna gårdvägen.

Komplettering: Se hembygdsföreningsbot.
karta 1788 1x28

Anna Nose varit på torget och inte kommit hem när fotografen knackade på. Han fick gå igen och återvända något senare. När Anna kom från tåget stod alla uppställda och finklädda. De väntade tålmodigt på mor Anne. Hon blev märkta förvånad och undrade vad som stod på. Läget förklarades och hon fick i all hast ta på sig sin klädsel. Tur att fotografen kom tillbaka, annars hade inte detta fina kort funnits.

Västra Klagstorp N: 7

Fotot är taget 1910 och huset har inte förändrats nämnvärt sedan dess. En lite episkod i samband med fotograferingen (se berättelsen).

Jag börjar min släktkrönika med denna bild. Av de fem personerna på bilden, lever fortfarande en. Det är den "lilla tösen", som hon själv kallar sig. Namnet är Alma Andersson och hon är född den 9 juni 1903. Hon bor "fortfarande" i detta hus, till vilket hon kom år 1909. Det var genom giftermål mellan hennes mor, Anna Andersson/Hansson, och blivande styvfar Kristen Hansson. Bröllopet ägde rum i Västra Klagstorps kyrka den 11/ma, 1909. Anna är kvinnan som står emellan de två barnen. Hon är 49 år gammal och hennes man 64 år gammal. Varför har Anna hamnat i detta hus med sina två minderåriga barn? Den enkla förklaringen, men tragiska, är att hennes

2.

Den första man Ola Andersson dog år 1907 av tbc. Han var då 55 år gammal. När han dog blev naturligtvis både Alma och hennes bror Johan förtrivlade, och Alma lär ha gråtande utbrustit: "Far är död, kungen är död och Bergen är död". Kungen var Oskar II och Bergen var en industriman i Linnhamn som gjorde mycket för folket.

Ola och Anna gifte sig 1899 och bodde i ett nybyggt hus på Nr. 24 i Västra Klagstorp. Arbetet hade han ^{blå} på gården Lindhem, som dräng. (Fruen på Lindhem var kusin med honom). Men han hade inte fått några lagfarts-papper på huset, så när han dog var Anna i en besvärlig situation med 2 barn att försörja. Innan hon gifte sig hade hon hushållat hos prosten Fredlund i Gässle. När Ola dog fick hon skolställningen i Västra Klagstorps skola och därmed en säker inkomstkälla. Hon slutade sin anställning när hon gifte sig 1909. Men varför gifte hon sig just med Kristen? Ja, en förklaring kan vara att hon ungicke lite grund med hans första fru, Karina. Det och att hon var änka med två barn och han var änkeman med en hushållande dotter (Ida). Han behövde henne och hon behövde honom helt enkelt.

Kvinnan som står längst ut till höger (sesid), heter Ida och är Kristen Hanssons dotter i första giflet. Hon har endast 3 år kvar att leva, innan hon dör i tbc den elfte december 1913. Ida

Vid 41 års ålder gifte han sig med
Ebba Olsson från Tygelsjö. Bröllopet stod i
S:t Johannes församling. Vartför? De trodde att så
skulle inte så många nyfikna komma på det
stundande bröllopet, men det gick tåg mellan
Tygelsjö och Malmö, så helt ensamma blev de
nu inte.

Johan och Ebba fick inga egna barn, så de
tog istället ett finskt krigsflickbarn från
Helsingfors. Flickan hette Maj-Britt Nyman och
kom till Sverige, som så många andra barn
gjorde, i februari 1944. Hon var då rätt så
undermålad och vägde endast 18 kilo, trots
sina 6 1/2 år. Men ^{med} språket var det inga problem
Hon kom nämligen från en finlandssvensk
familj och talade snarast klingande svenska.
Denna Maj-Britt blev senare min mamma.

1969 pensionerade sig Johan och Ebba och
flyttade till Ebbas barndoms hem, vilket de
hade totalrenoverat, i Tygelsjö. De fick bo där
tillsammans i nästan 20 år, innan Johan
dog av cancer, 88 år gammal. Ebba levde
ytterligare i 3 år och dog i sitt 90:de år av
ålderdomssvaghet. Det bör nämnas att Ebba hade
haft socknens enda spett kaks bageri, med vilket
hon delvis försörjde sig på. För att ytterligare
dryga ut kassan serverade hon på gillen och
liknande friställningar. Hon hyrde även ut
några rum i sitt hus och fick därmed betäl-
ande hyresgäster.

Detta var lite om vad som har hänt i
vår värld. Det finns mycket mer att berätta, men
jag tänkte vandra tillbaka i tiden och därför
koncentrerar jag mig först på mannen på sid 1,
Kristen Hansson. Varför? Svaret finner vi för-
hoppningsvis längre fram i kroniken.

Kristen Hansson var en man med tungt
sinne. Livet hade varit hårt och han
hade mist hela sin första familj genom
kräfta (cancer) och tbc. Ursprungligen kom han
från Fru Alstad utanför Trelleborg. Födelseår
var 1846 den 16 juli. Hans far hette Hans
Christensson och modern hette Ellena Nils
dotter. Hans Christensson var husman (se ord förklar.)
och bodde på Förbehället i byn nr. 4 i Fru Alstad.
Kristen hade 4 syskon vid namn Bengta, Nils,
Hanna och Elva. Bengta var äldst och Elva
var yngst, Kristen var född som andra barn
i ordningen.

Fadern Hans Christensson var född på nr 4 i Fru
Alstad år 1812 den 30 september. Hans far hette
Christen Mickelson och hans mor Bengta Pers dotter.
Hans fick en bror Pehr som var född den 17 oktober
1814.

Hans Christensson var en mycket skivkun-
nig man och skrev år 1828 i familjens bibel-
texten på motsatta sidan. Han var då i
konfirmerationsåldern. Kanste fick han bibeln
just till konfirmerationsläsningen? Vem vet?

Hans Christen son i Fruhlstæ
är mitt namn mig till Heder och
ingen skam detta mig i dopet
gifwit och i Lifsens Bock in-
skrifwit.

Fruhlstæ

skrifvort 21 Februari 1828

Pehr Christenson

Christen Mickelson och Eir broder

Lars Mickelson i Fruhlstæ

Domme skrifvort af Pehr Christen son

Hans Christen son

Pehr Christen son

Brevet

21 Februari 1828

Nya Testament

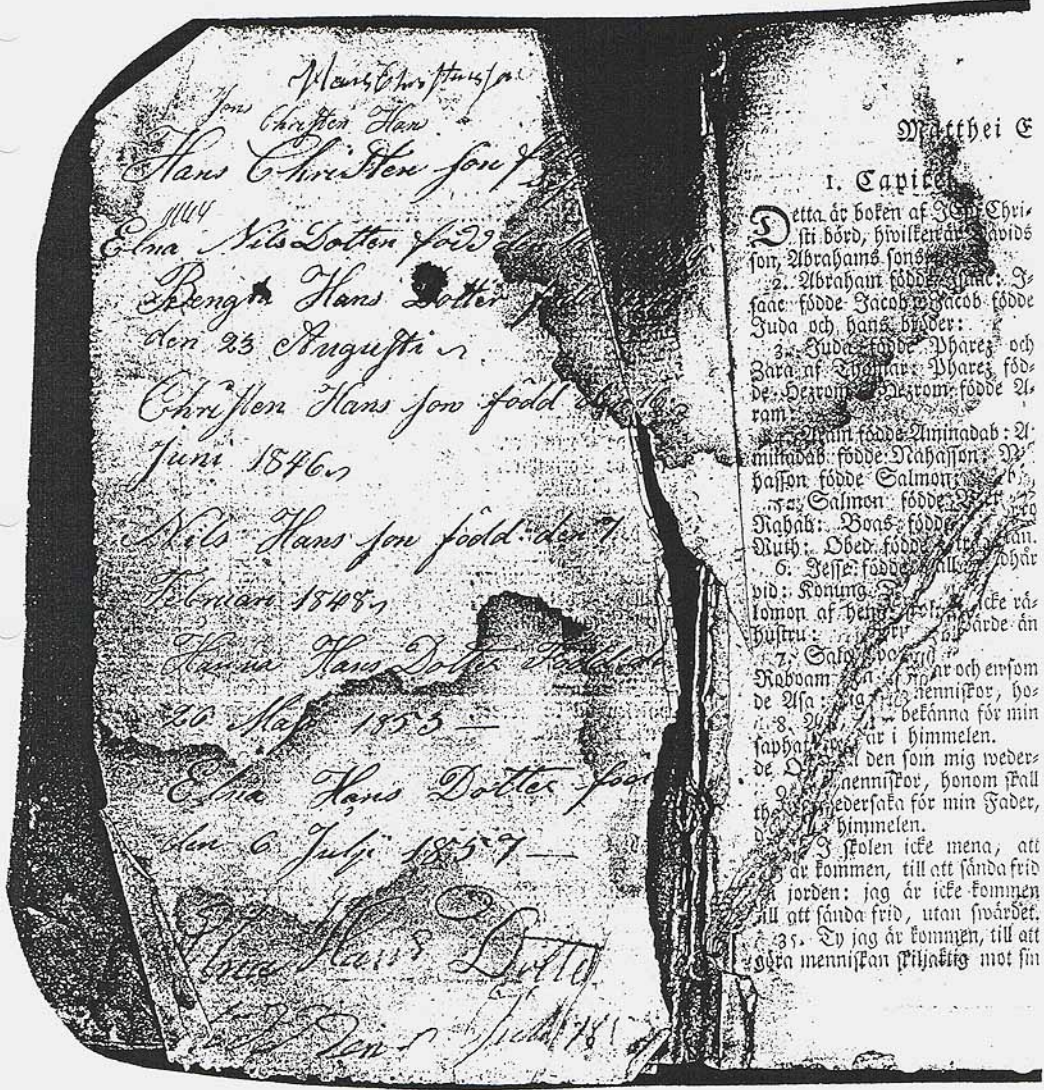
- Matthæi Evangelium.
- Marci Evangelium.
- Luce Evangelium.
- Johannis Evangelium.
- Apostls Beringar.
- Pauli Epistlar.
- Till de Romare.
- 1. till de Corinthier.
- 2. till de Corinthier.
- Till de Galatæ.
- Till de Ephetar.
- Till de Philipper.
- Till de Colosser.
- 1. till de Thessalonier.
- 2. till de Thessalonier.
- Till Timotheum.
- Till Titum.
- Till Philemon.
- de Epistelen till de Ebree.
- 8. etti 1. Epistel.
- 2. Epistel.
- de Johannis 1. Epistel.
- 2. Epistel.
- 3. Epistel.
- de Petri 1. Epistel.
- 2. Epistel.
- de Johannis Uppenbarelse.
- 35.

Texten lyder: Hans Christenson i Fru Ahlsted är mitt namn mig till Heder och ingen skam detta är mig i dopet gifwit och i Lifsens Bock inskri-
fuit

skrifvort Fru Ahlsted den 21 Februari 1828

Pehr Christenson
Christen Mickelson och Eir broder Lars Mickelson i
Fru Ahlsted och Domme. skrifvit av Pehr Christenson

Han flyttade till stora Slågerp och bönjade
 där att tjäna. Där mötte han sin hustru Elva
 Nils dotter. De flyttade tillsammans tillbaka till
 Fru Alstad Nr. 4 1840. Det första barnet föddes
 1844, dottern Bergta. Han skrev nu ut sin egen
 familjs namn och födelseår i samma konfirman-
 tionsbibel, liksom 16 år tidigare.

Mans Christen Hans
 Hans Christen Hans
 1844
 Elva Nils Dotter född den 11
 Bergta Hans Dotter född
 den 23 Augusti
 Christen Hans son född den 16
 Juni 1846
 Nils Hans son född den 7
 Februari 1848
 Hanna Hans Dotter född den
 20 Mars 1855
 Elva Hans Dotter född
 den 6 Juli 1857
 Hans Hans Dotter
 född den 7 Juli 1859

Matthæi 1
 1. Capitel
 Detta är boken af Jesu Christi
 till börd, hvillett är Davids
 son, Abrahams son.
 2. Abraham födde Isaac: Isaac
 födde Jacob: Jacob födde
 Juda och hans bröder:
 3. Juda födde Pharez och
 Zarah af Thamar: Pharez födde
 Hezron: Hezron födde U-
 ram
 4. Uram födde Aminadab: A-
 minadab födde Nahasson: Na-
 hasson födde Salmon
 5. Salmon födde Boas: Boas
 födde Obed: Obed födde David
 6. Jesse födde David: David
 var Konung
 7. David var icke vå-
 lomom af hemmet: icke var
 hustru: icke var fader
 8. Salomon var och ersom
 Nabab: David födde Salomon
 9. Salomon födde Roboam
 10. Roboam födde Abiam
 11. Abiam födde Asa
 12. Asa födde Josaphat
 13. Josaphat födde Joram
 14. Joram födde Ozias
 15. Ozias födde Joas
 16. Joas födde Amas
 17. Amas födde Eliahu
 18. Eliahu födde Amazias
 19. Amazias födde Uzzias
 20. Uzzias födde Jotham
 21. Jotham födde Achas
 22. Achas födde Ezechias
 23. Ezechias födde Manasse
 24. Manasse födde Amon
 25. Amon födde Josias
 26. Josias födde Jechonias
 27. Jechonias födde Salathiel
 28. Salathiel födde Zorobabel
 29. Zorobabel födde Abiud
 30. Abiud födde Eliakim
 31. Eliakim födde Azor
 32. Azor födde Sadaia
 33. Sadaia födde Achab
 34. Achab födde Heli
 35. Heli födde Matthan
 36. Matthan födde Jacob
 37. Jacob födde Joseph
 38. Joseph födde Jesus
 39. Jesus födde Maria
 40. Maria födde Jesus

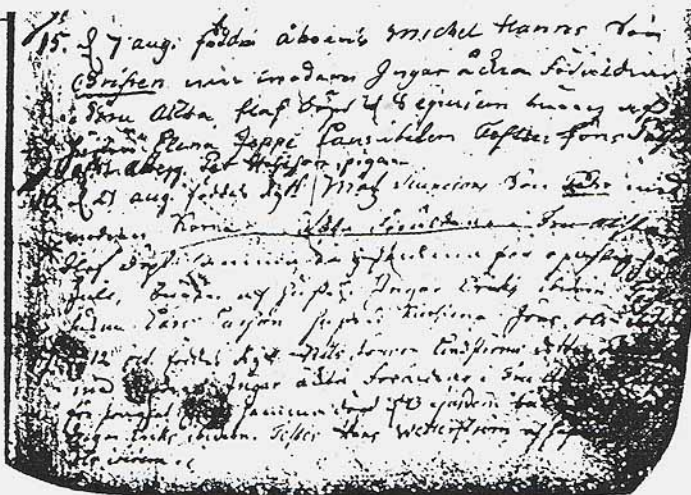
7.

Den här bibel låg väl gömd uppe på vinden på Nr 7 i Västra Kleggsborg. Jag hittade den av en ren tillfällighet. Den innehåller ett stort affektionsvärde för efterlevande släktingar.

Hans Christensson och hans fru bodde kvar i Fru Alstad ända fram till på äldre dagar.

Jag nämnde tidigare hans far Christen Mickelson. Han var född, även han, i Fru Alstad 1779 den 7 augusti. Här nedan syns hans födelseattest ur ministerialböckerna (se ordförklar

Titta på nr 15. Christen var alltså nr. 15 i ordningen det året. Kan ni tyda teksten?

Texten lyder: den 7 aug. föddes åboens Mickel Hanns son Christen med modern Ingvar äkta föräldrar i Fru Alsta. blev döpt d. 8 ejusdem bären av Gud fru Elna Jeppe Lars i bedem.

Tessstes: Jous Palsson, Rytaren Alberg, Per Helgeson' Piga.

Se i ord förklaringen på orden: åbo, ejusdem, i bedem och tessstes

den 21 ejvsdem (se ord förklaringar). Inger⁴
Lars dotter dog 1816 den 8 mars av "ålderdoms-
bräcklighet". Hon var då 74 år gammal.

Ingers far, Lars Davidson, var född 1689 och
Ingers mor, Hanna Bengts dotter, var född 1709.
Inger hade även en bror som hette Bengt.
Han var född i Fru Alstad 1723.

Här finns mycket mer att forska efter, men
det är ytterst tidskrävande att gå igenom
alla böcker sida för sida. Ett annat stort
hinder är att tyda texterna. Har man riktigt
otur, kan böcker ha brunnit upp i de otaliga
prästgårdsbränder, som förekommit under
åren. Ibland har prästen underlåtit att
föra några som helst anteckningar. Ett bra
exempel på detta finns i Glostorps socken
(se ord förklaringar). "Prästen Sommar har från
år 1708-1733 underlåtit att föra några an-
teckningar i ministerialböckerne". Detta skrev
den efterträdande prästen i kyrkoarkivalierna.

Nu åter till Kristen Hansson och hans
fortsatta leverne.

Han började tjäna som dräng på ett flertal
platser innan han hittade sin fru, Karina. År
1862 flyttade Kristen från Fru Alstad Nr. 4 till den
Stora Alstadgården, där han tjänade i 5 år. Hans
fru är äldre syster Bengta hade redan tidigare
lämnat familjen och flyttat till Stora Slägarp.

10.

Hon stannade där tills 1864, då hon flyttade först till skolhuset och sedan till nr. 7 Västra Klagstorp. Intressant! Just nr. 7 köpte ju Kristin senare. Hon lämnade V. Klagstorp 1872 och styrde färden mot Västra Alstad.

Kristin blev Alstadgården dragen till 1867, då han flyttade till Stora Hammar. Där stannade han i 3 år innan det bar iväg igen. Denna gång till Gässie Nr. 8 år 1870. På nr. 8 stannade han åter igen i 3 år till 1873 den 28 oktober. Därifrån till nr. 21 ibm. (se ordförklaring). Intressant här är att notera att på nr. 8 i Gässie träffade också möllesven Gert Olsson. Varför är detta intressant?

70, senare, år 1877, skulle han komma till att köpa nr. 7 i Västra Klagstorp. Av honom köpte Kristin Hansson sedan nr. 7 år 1883. En ren slump att jag upptäckte detta i husförhörslängden. Detta var en liten parentes, men kanske en förklaring till varför Kristin hamnade just på nr. 7 i V. Klagstorp till slut.

Var var vi? Just det, på nr. 21 i Gässie han stannade där till 1874. Gässie socken ligger bredvid Hököpings socken. Och där bodde Jeppe Larsson (1819-1875) med hustru Elna Ols dotter. De hade 6 barn och ett av dem hette Kirna. Hon var född 1850 den 10 april i Hököpings. Hennes syster Elna, född 1852, var den som Kirna, senare, hade mest kontakt med. (Alma Andersson (sid 1) berättar att de fick i bland besöka

Det andra barnet föddes
1878 den 22 januari kl. 3
på eftermiddagen. Det
fick namnet Johan.

Den här gången var alla
vittnen från Stumporp.
Ingen var släkt med
pojken. Dopvittnen var:

Husman Jöns Sjöbergs
hustru Anna Andersdotter,
Sträddaren Per Hansson
och dess hustru Else-Maria.

Denne pojke blev sedermera
Johan Berggren. Hur blev hans
liv? Gick han samma öde till

vötes som sin syster Anna (och senare Ida)?

Tyvärr är svaret, ja. Men han levde utöver de
fyra åren ännu, ytterligare 6 år.

Vi förflyttas oss nu till år 1880. Detta är
där Kristin Hanssons mor Elva Nilsdotter på
nr. 4 Fro Alstad. Hon var född 1814 och blev 76 år
gammal.

Två år senare flyttade familjen Hansson till
Västra Klagstorp nr. 7. De antände den 3 november
1882 och fick lagfart på huset den 31 mars
1883 av Gent Olsson. Commer ni ihåg honom? Kristin
och han arbetade tillsammans i Gässie på
nr. 8. Kristin köpte kostället för 5000 kronor.
Där tillhörde ca 2,5 hektar jord och fästigheten

Bestod endast av en halmtäckt länga, med
bostad åt väster och loge i öster. I mitten var
stallet beläget. Det var naturligtvis väldigt
obekvämt och trångt. Kristen började att
bygga om böningshuset och att bygga ett stall
och en ekonomilänga (enligt bilden på sid. 1).
Detta var klart någon gång i mitten på 1880-talet,
men när Järnvägen Skåne - Malmö skulle
byggas (klar 1888), blev det problem. Järnvägs
linjen skulle gå tvärs igenom Kristens marker.
Men det värsta var han fick inte ha halmtäk
på sina nyrenoverade - och nybyggda längor. Allt för
stor brandrisk med alla ånglok, som skulle
passera. Han fick hjälp ekonomiskt att lägga
en taken till spånbak. Så omkring 1888-90
var det klart. Om vi går tillbaka till sid. 1,
ser vi en utbyggnad med ett litet ovanrum.

Detta ovanrum blev sedan Johans studierum.
Kristen Hanssons far var nu ensam sedan 1880,
då hans hustru dog. Han flyttade nu till
Soken den 11 oktober 1886. Kanste var ombygg-
naden redan klar då, för annars hade väl
inte fadern kommit att bo hos Kristen i den
ursprungliga längan.

Åter till året 1883. Anna var åtta år och
Johan var 5 år gammal. Ida var inte född
än (se sid 1). Kommer vi ihåg Kristens farbror
Pehr i Bru Alstad? En psalm bok tillhörande
honon gavs till Johan 1883. Antagligen inför
hans stundande skolgång. I denna bok har
Pehr Christenson skrivit följande: "Denna bok

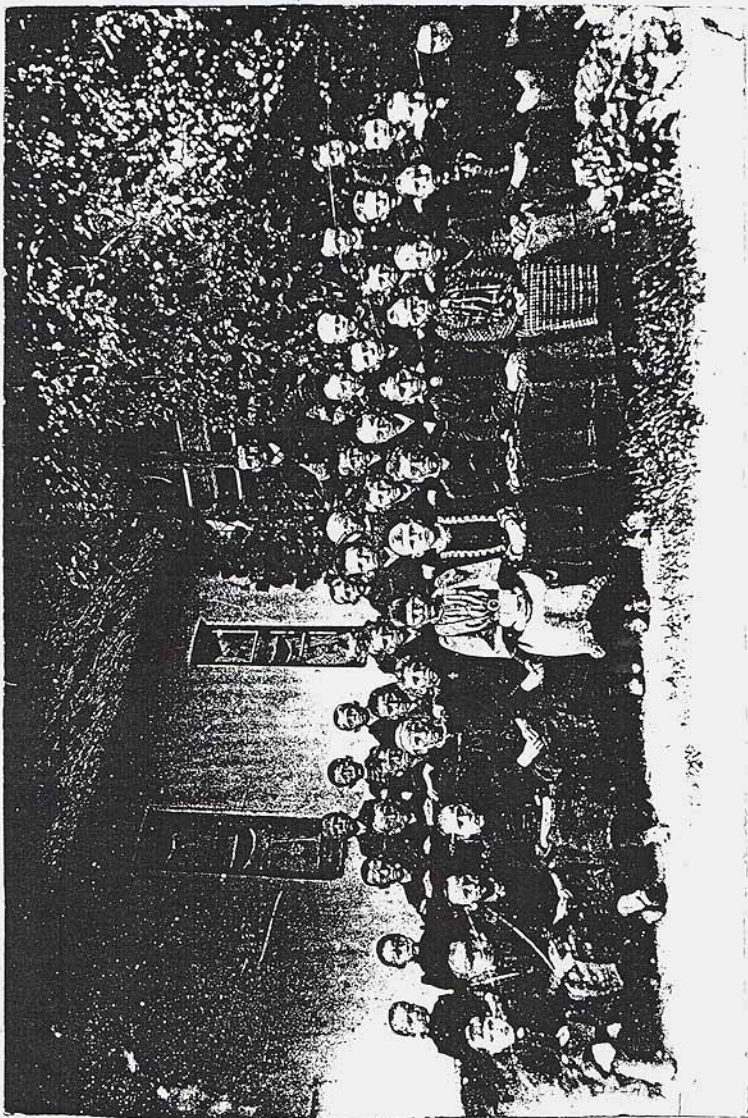
14.
tilhörr mig Pehr Christenson i Räng den 18....
1835. Gud i skapares sin gudommelige lära
som han häver oss förlänt, sänt av din lätt.
Tron af din lära inte mitt hjerta på att man
må känna mörka.... tro och kärlek gör,
hjelp mig i denna värld. Straffetlig lefva
komma, så skall du Gud mig vinna en salig
hädanfärd". Texten var väldigt svår att
tyda, men de flesta orden gick att skriva ner.

Den här bok hittade jag i Johans studentkam-
mare, i hans bostäd. Ja, faktiskt har tiden
stätt stilla i det rummet. Man får en känsla
av att vara 100 år tillbaka i tiden när man
ströjer innanför dörren.

Johan började skolan i Västra Klegstors
gamla skola (nu rivet) på 1880-talet. Hans
skolkort finns faktiskt bevarat. (Se nästa blad).
Han blev konfirmerad 1893 men innan dess
hade hans syster Ida fötts den 3 april
1888.

Året 1893 är viktigt för familjens nutids-
historia. På vilket sätt då, tror ni?

Den tjugonionde mars, samma år, övertog Anders
Olsson ett kyrkoarbete i Västra Klegstorp. Numret
var 21. Denne Anders Olsson hade en dotter som
hette Betty Carolina. Nu gissar ni nog vad som
skall ske. Just precis, Johan och Betty träffas
och tyckte uppstår. Betty började bli en
vuxen kvinna och Johan utvecklades till en
SFL:s ung man. Betty Carolines utseende

Johan Kristensson sitter i mitten på fotot. Han är pojken med det stora huvudet. (Markerad med en ring) i läraren heter Per Hemming - han bär på sin tjänstgöring i 87 i västra klagstorp. Han var då 23 år gammal. Den utgående läraren hette Hans Lundberg. Notera att alla pojktarna sitter med förslagna armar och flickorna med nästan knäppta

16.
Var det inget fel på, eller hur? (se nedan).

Anders Olsson och hans fru
Anna Olsson och Kristen Hansson
och hans fru Karna Jeppsdotter
gick antagligen med på
att de två unga, nyföräl-
skade fick trolova sig,
för det gjorde de året
därpå 1894 den 30 mars
klockan elva på för-
middagen. Då skulle
Betty Carolina bli
18 år och Johan hade
fyllt 16 den 19 januari.
Men det var för
trögt att gifta sig
ännu. Johan var duktig

i skolan och hade bestämt sig för att bli lärare.
Han kom in på Lunds seminarium och började
att studera till folkskollärare - Kantor, Organist. Men
det gick ju inte att heta Kristenson. Ett sådant
bondenamn passade inte på den tiden på ett
seminarium. Hur han kom på sitt nya namn vet
jag inte, men han valde i alla fall namnet
Berggren. Så från och med nu hette han Johan
Berggren. Han ville alltså inte använda sitt patronymikon
Johan och Betty försökte naturligtvis
(se ordet här klar)
träffas så ofta som möjligt. År 1897, vid jultid,
tyckte Betty att det skulle passa att glädja Johan
med någon julklapp som en liten uppmuntran i
studierna. Hon fick idén till ett poesialbum. Johan

tyckte "spåvakt" om gåvan och fick sam- 17.
tidigt ett bra uppslag till en present till Betty.
Så året därpå, den 10 november 1898, förärvade
Johan Betty ett poesialbum, i vilket han på
första bladet skrev:

Åtek, allt mitt livets sorg och livets gläde

af spöränglig, trogen harmoni

och i minnet lummig.

Lika havets vågor.
Johan

En sådan kärlek, eller hur!?! Var finns dagens
romantik?

Men ibland kunde det bli förbindet. Telefonen
fanns inte i gemene hem och postgången
var den vanligaste meddelandevägen.

Ett meddelande kunde ju då inte komma fram
samma dag, vilket kunde ställa till problem
ibland. För oss idag, verkar detta helt främmande.
Man frågar sig hur de bar sig åt i brådskande
situationer!?

Ett exempel på förbindet finner vi på ett
vykort från 1898. Johan skriver och ber om
förlåtelse för att han inte kunde komma på
avtalad tid och plats, och hoppas om snart
återträffande. (se sid 18).

Ären gick och studierna närmade sig slutet.
Examen väntade. Denna tog Johan den 7 juni
år 1900. Han var då utbildad lärare - kontororganist

Malmö har
förändrats
en hel del
under nästan
100 år.

Malmö. Innebörd. 18

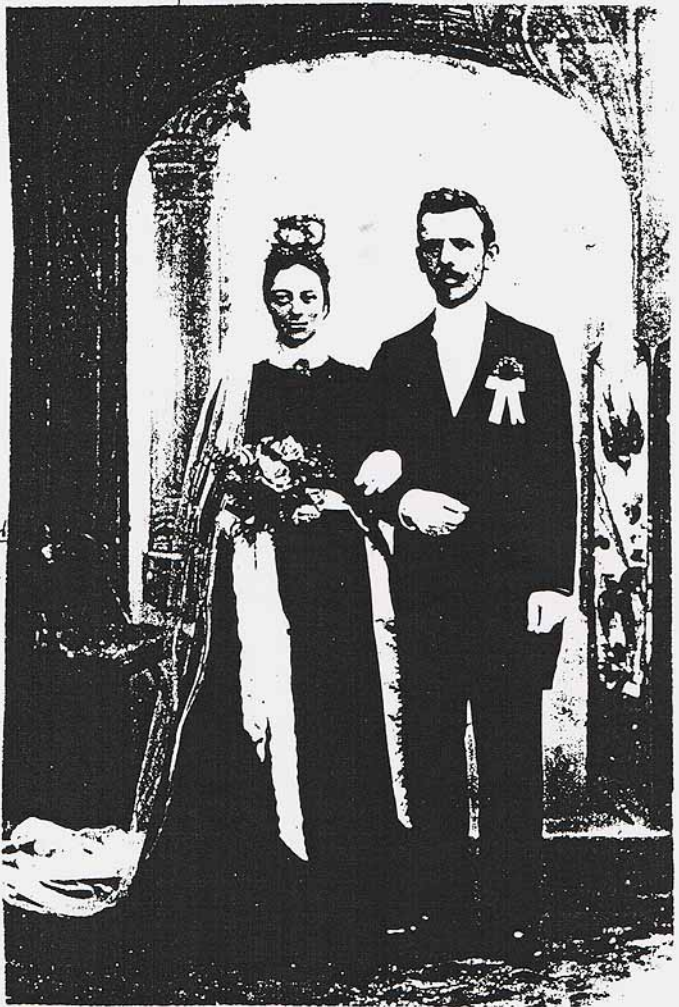
Förlig, minn ställföreträdare i kvällen!
 My förskommens anledning är det
 mig omöjligt att införa mig på såväl ^{Tidnings}
 ställe. Hoppar dock på återseendet! Din ^{18/10/18}

Drygt en månad därefter dog hans äldre
 syster Anna av tbc (Lungsot). Johan själv hade
^{Kanske redan nu} ^{han också}
^{Kanske även} vårat på problem med lungorna. Gladjen blev
 också inte långvarig för Johan och Betty. Du
 gäddde det att få en tjänst någonstans. Han
 hade sommaren på sig att söka ett lärararbete.
 Detta hittade han i Södra Solberga och
 Östra Korsberga i Småland. Varför så långt bort?
 Kanste var det för lungornas skull?
 Johan och Betty reste en tid efter begravningen
 till Småland med stora förhoppningar på det
 stundande läraryrket och med förhoppning om
 att få bilda en familj. Men de var fort-
 farande ogifta. När ^{Johan} (de) anlände till Småland
 fann ^{han} (de) en vacker skogs-trakt med ett ståtligt
 trähus som skola. ^{Han} (de) fann sig ganska snart,
 tillrätt och fick flera goda vänner. Som t.ex.
 August och Johanna. August arbetade som
 kyrkvaktmästare i byns kyrka.
 Johans studiekamrater kom också ibland på

besök. Men det behövdes också en hushållerska
fyll allt det praktiska i ett hushåll. Det blev
Emma Jönsson.

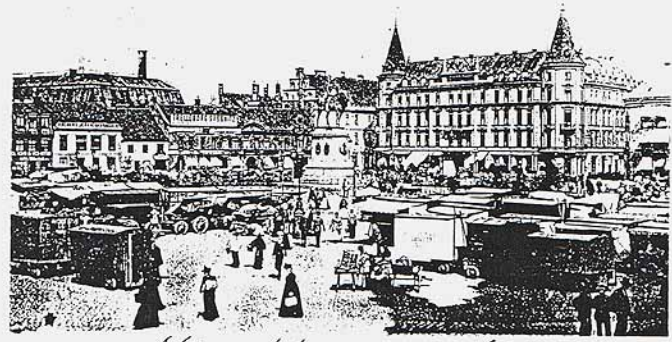
Umatern gick och de två trolovade började
tänka på att gifte sig. (Det passade sig inte
att bo tillsammans och inte vara gifta) Datum
beständes och bröllopet ägde rum den 18 juni
1901 i Västra Klostors kyrka. Bröllopsfesten
frases hos brudens far, Anders Olsson.

Släkt och
vänner
gratulerade.

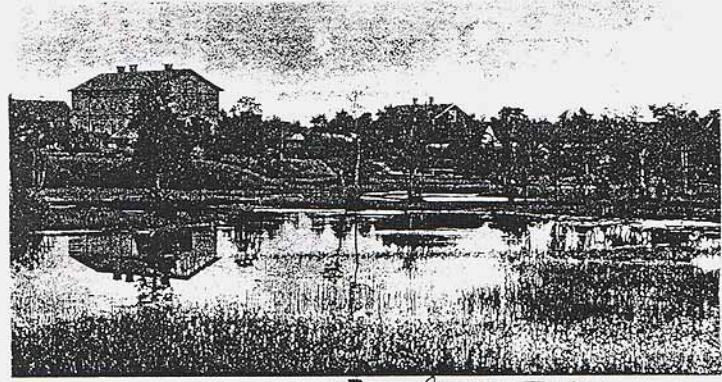
Uppgifterna om
Betty följde med
Johan H. Smälend
innan giftermålet
är ej bekräftade.
Därför har jag
skrivit pronominen
hon parentes.
Kanske äkte Johan
ställa upp och Betty
stannade hemma
på nr 21? Vem
vet?

En vän till Johan skickade också han
sine lyckönskningar till brudparet.

Malmö Många hälsningar saml. in Stortorget
hvarlig gratulation till edra nyöbröllopar.
A. R. 1901 den 20 Juni 1901 M. J.

Sommaren gick och skolan skulle börja
igen på hösten. Det nygifta paret väntade
smärt i september. Mycket olämpligt kom
då Johans inkallelse till militär tjänstgöring.
Han gjorde sin militär tjänstgörings
7:de kompaniet i Hultsfred. Den 1 september
skickade han ett vykort till sin fru, som när
som helst skulle föda. Det gjorde hon

HULTSFRED den 1 sept. 1901.
Många hjärtliga hälsningar från din Johan

den 12 september 1901, klockan 8¹⁰ på förmiddagen. Pojken fick namnen Johan, Wilhelm, Rikard, med tilltalsnamnet Wilhelm (Wille).

Tiden gick och Johan fick permission ibland och kom då på efterlängsande besök. I januari 1902 förflyttas Johan till Strängnäs och därifrån till Västerås, där han slutade sin militärtjänstgöring.

Vi är nu framme vid år 1902. Detta året föddes nästa son den 11 december klockan 2:15 på eftermiddagen. Han fick namnen Karl, Johan, Alexander, med tilltalsnamnet Karl (Kalle).

Julen kom och nu hade familjen Berggren 2 barn. Huskällerskan Emma tyckte mycket om de två pojkarna. Det berättas om Wille att han hade en väldigt stark och ljudlig stämma. På gudstjänsterna på söndagarna hördes hans gråt inifrån stollhuset ända till kyrkans gudstjänstsal. Johan hade ju också kantorsexamen och var därmed byns kantor, såväl som lärare.

Året gick och 1903 trädde in. Johan och Betty började längta tillbaka till sin hembygd. Mycket lämpligt kom då en ledig tjänst i Bjärshög utanför Oxie. Men först fick man sluta vår terminen i Södra Solberga och Östra Korsberga. Så det blev inte förrän till sommarens familjen flyttade ner till Bjärshög. Där började Johan sin andra- och sista tjänst-

göring, som lärare och kantor.
Stolhuset behövdes renoveras en hel del, då
det var ganska nerslitet. För att få en duktig
och kunnig utförare målare, anlätades Betty's
morbror Jakob Wetterlin. (Han hade inte heller
tagit patronymikon, se ordförklaring). Han bodde i
Västra Klegstorp på nr. 3. Från U. Klegstorp
till Bjärshög är det ungefär 2-3 mil. Då
Jakob behövde mycket material med sig och
det var långt till närmsta tågstation, beslutade
han resolut att gå dit och om igen. Han
sparade ju även pengar för den oinköpta tåg-
biljetten. Dessutom fick han ju bra motson.
Det gällde att starta tidigt på morgonen om
det skulle bli något gjort den dagen. Nämnas bör
att han var 65 år gammal vid det laget. En
"redig" gubbe, som man brukar säga.

Nu hade Johan och Betty fått frut och
dessutom nära till släkten. Men deras
duktiga hushållerska Emma hade stannat i
Småland, så nu behövdes en ny hjälp
istället för henne. De anställde en barnpiga
som hette Frida Ström. Hon blev sedemera, en
trogen och kär vän till familjen.

Johan tyckte det var dags att bilda en
sångförening. I en liten församling på
60-80 personer, behövs det med en kör
vid högtiderna för att förgylla dessa ytterligare.
Troligtvis var Betty, även hon, med i kören.

En kamrat
 till Johan
 skänker ett
 vykort från
 Sundsvall.
 Han nämner
 bland annat
 att han hoppas
 att inte
 kören ska
 dö bort.

"skulle vara
 trefligt om
 den fick
 leva".

Turistpaviljongen Sjöfries utmärkt turistställe i Sundsvall
 Nordprosen. Det är väsentligen lite häst. 1904
 Imp. Plaméen & Westerlund, Sundsvall
 Foto: Maria Kihlman

BREFKORT.
 (CARTE POSTALE.)
 (DENNA SIDA ANVÄNDES ENDAST FÖR ADRESSERINGEN.)

311 till Herr Kontorf, Bergsjö
 1904

Bostad:
 (om den kan tilläggas.)

Adressort:

Bjerseshög

1903 gick till historien och 1904 antände familjen
 2 pojkar skulle snart få en lillebror att leta
 med. Han föddes den 13 december klockan 7:15
 på eftermiddagen. Namnen denna gång blev Olof,
 Bernhard, Johan, med tilltals namnet Olof (sue).
 Denne ville lever fortfarande.

På sommarna var familjen bl.a. hos Betty's
 föräldrar på Nr 21 i U-klagstorp. Johans föräldrar
 bodde inte mer än 2 km bort, så besöken var säker-
 ligen frekventa. Johans mor hade börjat få kännin-
 g

Här syns
 Johan med
 sin Betty.
 Pojkarna Willy
 Kalle och Olle
 och så Frida
 förstas.
 Bilden är
 tagen i
 Bjärshög
 omkring 1906.

av sin sjukdom och året 1906 skulle bli en
 sorgens år på flera sätt.
 Bettys farfar dog detta året. Han bodde på
 Nr. 3 i U. klagstorp och var stråddare. Ola Persson
 hette han och han blev hela 87 år gammal.
 Det var mycket på den tiden. Jag kan nämna
 här att vi har fortfarande hans sång stående i
 vår hall som antiktivist. Betty låg, även hon i
 den långt senare.
 Det var första dödsfallet.

20-

Sedan var det farmor Karina. Hon hade, som sagt, redan haft kännning av sin sjukdom kräfta (Cancer). Hon avled i denna sjukdom den 23 augusti 1906. Då var hon endast 56 år gammal.

Betty var nu gravid igen och, som brukligt var, så kom släkt och vänner hem till den dödes hem, där hon "stod lik". De låg alltså med öppet kistlock till bisättningen och därefter begravningsen. Denna upplevelse att se svärmodern "Nigga ^{sjuk och} lik", skulle ha gett Bettys ofödda barn en dödlig sjukdom. Det var vad hon påstod i alla fall. Vi är nu framme vid den 9 december 1906 klockan 7:15 på förmiddagen i Bjärs hög. Nu föddes familjen Berggrens första flicka - barn - hon fick heta Anna, Sver, Josefina. Men hennes levnad skulle bli kort. Redan den 3 maj klockan 3 på eftermiddagen 1907 dog Anna, Sver, Josefina av sin sjukdom, vattens huvud.

1907 hade börjat tragiskt det också, och än var inte sorgens tid slut.

Kristen Hanssons fru hade ju dött och nu skulle bouppteckning ske. Barnen Johan och Ida skulle ha ut sitt moders arv, så Kristen var tvungen att sälja ifrån mark, för att kunna ge dem deras legliga rätt. Dottern Ida var nu hemma och hushållade för sin far. Det skulle ju dröja 2 år innan han gifte sig med Anna Hansson (sid 1).

Betty hade nu blivit gravid för femte och sista gången. Deras femte barn föddes den 28 dec.

1907, klockan 2 på eftermiddagen, men han dog
1 timme därefter. Pojkens dop hann ej att bli
bekräftat, men han hann ändå med att få
namnet Johan.

Dessa är fog säkertligen hårt både på
Betty och Johan. Hans hälsa började nu
vackla allt oftare och det började bli tal
om att han skulle åka uppåt i landet, för
ett få luftombyte för sina svaga lungors skull.
Johan var även hantverksnäringskonstner.
Dessa beröses med ett matsalsmöblemang, som
han hade börjat tillverka. På det ena skåpet
har han precis börjat att snida ut ett jugend-
hönster, med det är framt arbete. Han dog
innan möblemanget blev komplett.

År 1908, på sommaren, åkte Johan iväg
till Gämtlands höga luft. Orten blev Åre
med dess vackra natur. Han bodde på
Grand Hotell i Åre - Men på vägen dit
stannade han i Gärike och skickade en
hälsning till fru Betty.

Vykortets
framsida
syns på
nästa
sida.

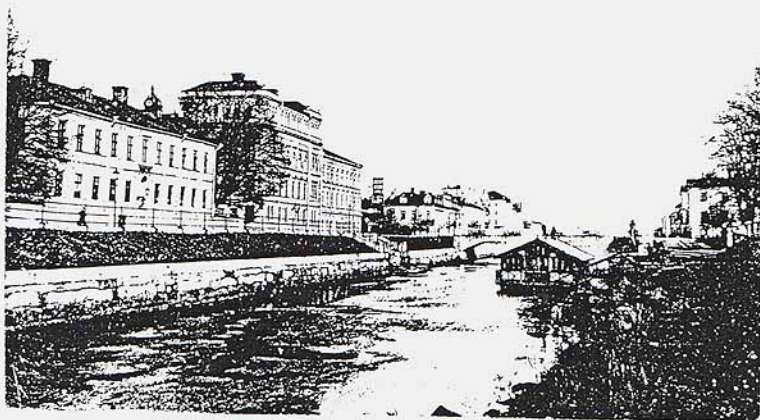
CARTE POSTALE
UNION POSTALE UNIVERSELLE
BREVKORT - POSTKARTE - POST CARD

Gärle den 1 juli 1908
Kärliga hälsningar från
din Johan

Fru
Betty Berggren

Bjureshöj
Malmohus län

Han var en flitig brevskrivare och
vänner Holmgren förärade honom en hälsning
när han hade antänt till Åre i Jämtland.

Vykortets
framsida
syns på
härsta
sida.

Skad 9.7.08

CARTE POSTALE
UNION POSTALE UNIVERSELLE
BREFKORT - CORRESPONDENZKARTE - BREVKORT
POSTKARTE - ÜZREDET G-NICEMO - POST CARD

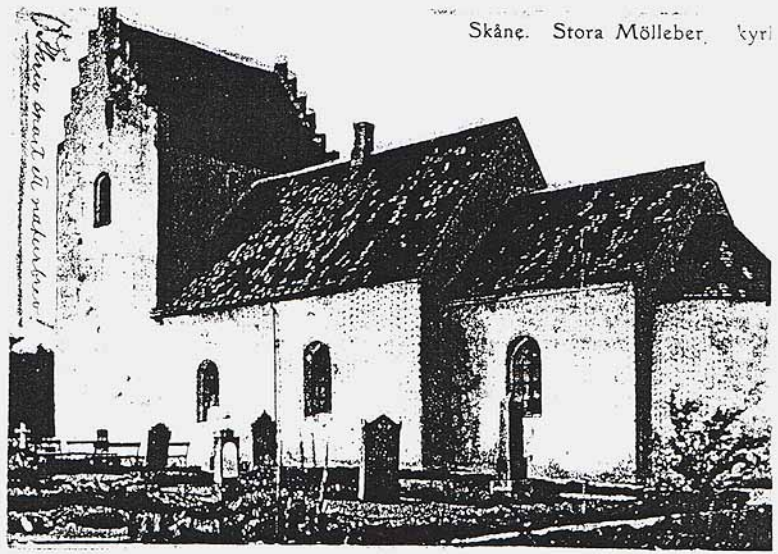

B. B. ...
Tack för vgn. Gustav och systern
ett mycket jäg. An. Kanaka den
friska luften förmår sällt mera
bera på dag. Åre så! H. v. v. v. v. v.
nada h. g. han följt inget betjänt
han. Fi slammad i Uppsala och besögt
drottningens varieté. Tillverkningen
stannade vi 2 dagar under en
konferens. För en annan y. varit hos
din geminna, men i dag gå vi nog det
särskilt den minsta kändes y. översikt
sitt ragn. Ett brev penare.
2716 Cr. H. v. v. v. v. v.
Hälsningar. B. B. Holmgren.

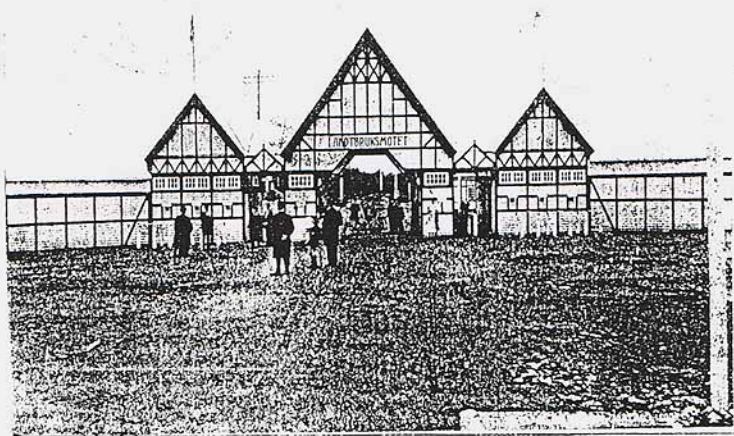
Folkshögskolan
Berg. P. Berggren
Grand Hotel
Åre
Jämtlands län

Vänner P. Holmgren skriver bl.a. "Men kanske
den friska luften förmår sätta mörk i bena
på dig - Ske så!"

Kyrkan
ligger i
grannförsam-
lingen till
Bjärshög.

Även vännen Anders Hansson passade
på att skicka en hälsning från Lantbruks-
mötet i Estöv, vilket han hade besökt
den 11 juli 1908.

LANDBRUKSMÖTET I ESLOF 1908.

Entréen.

Johan var som sagt, en flitig brevskrivare
 Sonen Wilke hade börjat i skolan hos sin
 pappa. Han hade börjat lära sig alfabetet
 och troligen kunde han läsa enkla texter.
 Därför skickade pappa Johan sin son en hälsning
 från Åre. Pojken saknade honom såkert mycket.

BREVKORT

<u>Correspondenzkarte</u>	<u>Carte Postale</u>	Levalds vap
<u>Dopisnice</u>	Weltpostverein	Carlolina postale
Karta korespondenoyjna	<u>Postkarte</u>	Union postale universelle
Briefkaart	<u>Dopisnica</u>	Post card

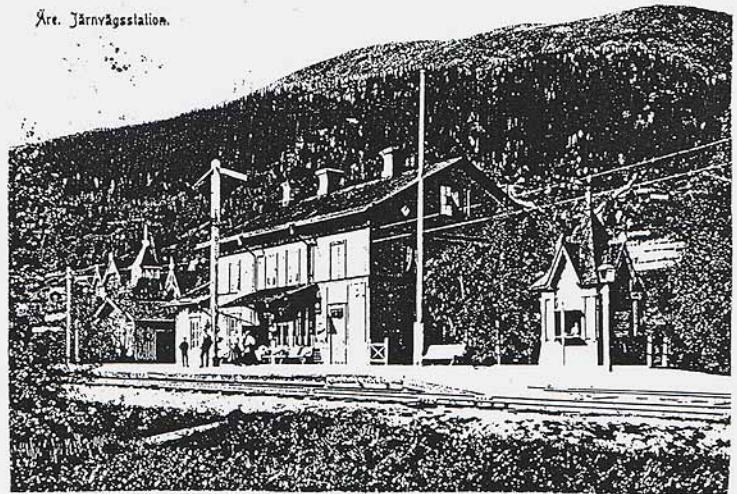
Åre d. 13.7.04

Hälsningar från pappa.

Gossen
 Ville Berggren
 Björshög
 Malmöhus län

Foto. N. J. Carlsson. MÅNÅL. N:o 39 2214

Åre. Järnvägsstation.

Luftombytet gjorde gott och Johan återvände
 hem till sitt arbete. Han hade nu bara drygt ett
 år kvar att leva.

Wille fylde 70 år i september. Jag vet inte med säkerhet om Johan hade kommit hem men troligen återvända kan HLU skolstarten på höstterminen 1908.

Wille hade som sagt, födelsedag och förärades ett vykort men även ned en förmaning om att vara en flitig skolelev hos far. Detta skrev hans gudmor Emma.

Carte Postale
Postkarte — Post card
Cartolina postale — Tarjeta postal
Lettelerkarte — Correspondenzkarte — Dopisnica
Karta korespondencyjna — Korespondenčni listek
Briefkarte — Briefkort — Briefkarte — Cartão postal
Карты почтовые — Почтовая карта
Globe postale universelle — Weltpostverein.

Bjerseshög 13 1908

STORP
EJDE

Sändas till Wille på födelsedagen!
Ja, ja så i skolan hos far i sin älskade trygghetsfulla skola. Du och din bed
Åber skriva någon gång till din gudmor. Du skolas från gossens skola. Där är i folkskolan i Bjerseshög. Ja nästa år i folkskolan.

Gossen
Wille Berggren
Bjerseshög
(Skalmölus-län)

Hösten gick och 1909 nämnde sig. Johan blev inte mycket bättre och hade kanske svårt att sköta sin tjänst. Barn flickan Frida lämnade en familjen Berggren 1909. Det var hennes första

tjänst och som hon skriver i vykortet "Det var min första plats, den blir gärna min käraste". Hon hade av familjen fått svekhamnet "Tösen".

STORP
EJDE

7p

18/6 09

Fru
Kärl Berggren
Skobro
Bjerseshög

Johan trände mycket pressning, så systern Ida ryckte in och hjälpte Betty.

Sommaren kom och Johans- och Idas far Kristen Hansson planerade att gifta om sig. Han hade friat till Anna Andersson och hon hade tackat ja. Bröllopet ägde rum den 11 maj 1909 (sid 1). Johan kunde tyvärr inte vara med. Bröllopet stod hemma hos Kristen Hansson på Nr. 7.

Sommrarna dessa år tillbringade pojken hos sin morfar och mormor Anders och Anna Olsson i U. Klagstorp. Det var en stor kyrko- ärendegård, så några trösta stunder fanns säkert inte. En liten påminnelse från den tiden har vi fortfarande lerande bevis för på nr. 21. Kalle planterade ett kastanje frö när han var på 21 och idag har det lilla träet vuxit till ett stort träd på 5-6 meters höjd. Lustigt hur historier kan göra sig påmind i nutiden.

Hösten 1909 var besvärlig i Bjärshög. Johan blev allt sämre och den 7 december klockan 1/2 2 på eftermiddagen dog Johan av sin tbc. Begravningen ägde rum i Västra Klagstörps kyrka.

Betty miste sin man, Wille, Kalle och Olle miste sin far och Kristen Hansson miste sin ende son och sitt andra barn.

Nu var Betty ensam med 3 barn att försörja. Som tur var hade Johan tagit en pension i Folkstollärarnas Änke- och Pupillkassa (se nästa sida). Den första utbetalningen skedde den 6 juni

Folkskolelärares Pensionsinrättning

gör veterligt: att som *afledna folkskolelärares i Bjerseshögs församling Johan Berggrens änka Betty Karolina Berggren, född Andersdotter, och makarnas barn:*

Johan Vilhelm Richard, född den 12 september 1901, Karl Johan Alexander, född den 11 december 1902, och Olof Bernhard Johan, född den 13 december 1904,

..... äro,

i enlighet med Kungl. reglementet för **Folkskolelärares Änke- och Pupillkassa**, berättigade att från nämnda kassa undfå pension af *feriekontingenten* kronor årligen, räknadt från och med *januari* månad år *1910*; alltså har Kungl. Direktionen härmed och i kraft af detta öppna bref velat tillförsäkra bemälda pensionstagare att under de i nämnda reglemente stadgade villkor tillgodonjuta förenämnda pension, som i juni och december månader hvarje år mot kvitto utbetalas; hvarje gång pensionen lyftes detta pensionsbref uppvisas samt i öfrigt iakttagas hvad § 29 i ofvanberörda nådiga reglemente föreskrifver. Till yttermera visso varder detta med Kungl. Direktionens underskrift och Pensionsinrättningens sigill bekräftadt. Stockholm den *16* april *1910*

Grundmejer

Nilsen och Frisén

Åsbrunn

Malmöhus län.

Lund

Utdrag af Kongl. reglementet för Folkskolelärares Änke- och Pupillkassa den 15 oktober 1875.

§ 12.

Änka, som ingår nytt gifte, förlorar den pension, hon innehar efter afliden man.

§ 13.

Barn efter delägare vare berättigade till pension intill aderton års ålder; dock upphøre pensionsrätten för dotter vid ingående af äktenskap före nämnda ålder.

Son eller ogift dotter, som af sinnes- eller kroppssjukdom eller ock af särskildt lyte är oförmögen till arbete, må dock, i saknad af annan tillgång, efter direktionens ompröfning, äfven efter fyllda aderton år tilldelas ett understöd till högst halwa beloppet af moderns pension, så länge vederbörligen styrkas, att understödstagarens sjuklighet och oförmögenhet till arbete samt utlöttade tillstånd fortfara. (K. K. den 21 juni 1901.)

§ 14.

Den förhöjning i pension, som för pensionsberättigade barn blifvit änka tillerkänd, uppläses af henne, så länge hon ombesörjer barnens vård och uppfostran. Försummar hon denna skyldighet, eller är hon hindrad att den utföra, eller dör modern, äga barnens målsman att den barnen tillkommande pensionsandel för deras räkning uppbära.

§ 15.

Barn, hvilkas föräldrar båda vid dödsfallet ägt delaktighet i kassan, åtnjuta pension både efter fader och moder.

§ 16.

Folkskoleläraressa vare icke förmönt att, jämte egen lön eller pension, uppbära henne följigen från kassan tillkommande pension efter afliden man.

§ 17.

Pensionstagare, som under loppet af fem år sin pension ej uttagit, varde från pensionsstaten afförd. Anmäler sig sådan sedermera ånyo, ankomme på särskild pröfning af för handen varande omständigheter, huruvida förut innehaft pensionsrätt må vidare åtnötas; dock utan rättighet för pensionstagaren att för den förlutna tiden någon pension uppbära, därest ej direktionen pröfvar skäligt sådant medgifva.

§ 18.

Pensionstagare, som varder dömd för brott, hvilket medför förlust af medborgerligt förtroende för längre eller kortare tid, vare under samma tid förlustig sin rätt till pension.

§ 19.

Rättighet för änka eller barn att uppbära pension vidtager med månaden näst efter den, hvarunder delägare aflidit. Då pension, som delägarers änka innehaft, till större eller mindre del öfvergår till samma delägarers barn, äga dessa att tillträda pensionen med månaden näst efter den, med hvilken ankans pensionsrätt upphört.

§ 20.

Pension utgår till och med slutet af den månad, hvarunder pensionstagaren aflider eller förlorar rättigheten till pensionens bibehållande.

§ 21.

Efterlämnar delägare i kassan änka, men icke barn, tillkomme henne i pension, ifall delägaren varit lärare vid egentlig folkskola med delaktighet i kassan efter det för folkskolelärare i lag stadgade lönebelopp 25 procent eller en fjärdedel, men i andra fall 20 procent eller en femtedel af den lön, för hvilken vederbörande skolområde eller skoldistrikt i afseende å delägarens egen pensionering vunnit delaktighet i folkskolelärares pensionsinrättning. Har delägare efterlämnat, förutom änka, ett eller flera pensionsberättigade barn, varder berörda pension förhöjd med halparten eller 50 procent. (K. K. den 28 juni 1907.)

§ 22.

Har afliden delägare icke efterlämnat änka, utan endast barn, och äro barnen tre eller flera, som till pension äro berättigade, äga de uppbära hela beloppet af den enligt § 21 förut uttänkt pension till lika fördelning dem emellan; lefva endast två barn, äga de till lika fördelning sig emellan uppbära samma pension som änka utan barn; lefver endast ett barn, uppbär det hälften af sist nämnda pension. Lag samma vare, då ankans pensionsrätt upphört samt då lärarinnas efterlämnat barn, äfven om fadern lefver. Efter enahanda grund förtäres ock, då barn enligt § 15 äro berättigade till pension efter både fader och moder. (K. K. den 28 juni 1907.)

§ 23.

Pension beräknas endast i helt tal af kronor; skulle vid uträkning af pensionen denna befinnas sluta på öre, höjes den till närmaste hela tal af kronor.

§ 28.

I händelse pensionsbref förkommer eller varder pensionstagare afhändt, bör denne, på egen bekostnad, låta i ett nummer af den allmänna tidning, i hvilken legala kungörelser skola införas, kungöra dödan det af pensionsbrevet och inför kassans direktion förete detta tidningsnummer, hvarefter direktionen har att nytt pensionsbref utfärda.

§ 29.

Pension utbetalas halfårsvis i juni och december månader till pensionstagaren eller den, som behörigen styrker sig vara hans målsman eller lagligen befullmäktigade ombud. Därvid skall företes dels pensionsbrevet till påtecknande af utbetalningen, dels behörigt prästbevis att pensionstagaren vid ingången af sista månaden i halfåret ännu lefde. Har pensionstagare dött under halfåret och uttages pensionen af hans rättsinnehafvare, skall denne förete bevis om dagen för dödsfallet. För kvinnlig pensionstagare skall styrkas, att hon lefver ogift, och för den, som efter § 13 efter fyllda aderton år uppbär särskildt understöd, att de omständigheter, som gifvit anledning till understödet, ännu fortfara. (K. K. den 21 juni 1901.)

§ 30.

Utbetalning af pension verkställs af änke- och pupillkassan.

(Jämlikt K. K. den 7 maj 1909 äger utbetalning i vissa fall rum äfven genom postsparbankskontor i landsorten.)

§ 31.

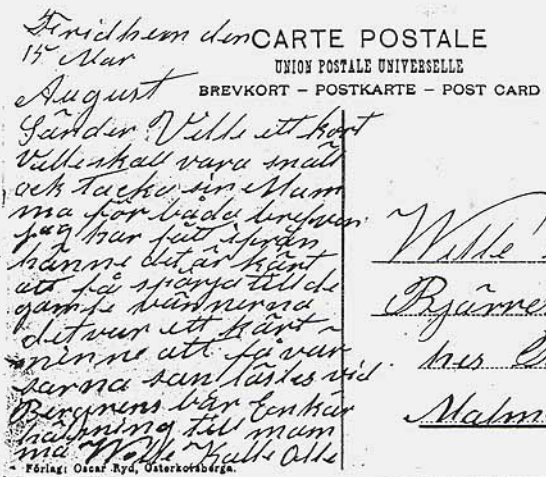
Införsel för gäld må i pension icke beviljas, ej heller pension med kvarstad beläggas; ägande dock direktionen att vid pensionens utbetalande innehålla, hvad som kan återstå af förfallna men ännu oguldna pensionsafgifter.

§ 32.

Folkskolelärares änke- och pupillkassa förvaltas af direktionen för folkskolelärares pensionsinrättning; och gälle därvid i alla de omständigheter, om hvilka icke i detta reglemente finnes särskildt stadgad, enahanda föreskrifter, som enligt reglementet för nämnda inrättning äro gifna för densamma samt dess förvaltning och redovisning.

1910. Betty och pojkarna skulle få 507 kronor
ärligen, uppdelat på 2 utbetalningar per år.

Familjen
Berggren
Länne
Bjärnsböj
sommaren
1910. På vären
kase Wille
fått ett
brev från sin
födelseort
Solberga-
Korsberga.

Wille Berggren
Bjärnsböj Skall
hus Bjärnsböj
Nalmshöjden

Korsberga kyrka och poststation.

Det var
August som
skrev en
hälsning där
han tackade
Willes mor
för verserna
han hade
fått. Dessa
verser lästes vid
Johans bår.

Betty flyttade med sina söner hem till sina
föräldrar i U. Klagstorp. Där fortsatte pojkarna
sin skolgång. De hade samma lärare som
deras far hade haft, Per Hemming. Han
var nu i 50-års åldern och tjänstgjort i
Västra Klagstorp omkring 25 år. En lång
tid på samma plats.

Familje bibel

År 1846 den. 4 juni kl 1/2 9 fm
 föddes Betty Carolina Olsson
 År 1848 den 19 jan. kl. 3 fm
 föddes Johan Kristensson
 År 1844 den. 30 mars kl. 11 fm
 trolofvades Johan Kristensson
 och Betty Carolina Olsson
 Den 18 juni 1901 sammanviges
Johan Kristensson Berggren
 och Betty Carolina Olsson

Genom Herrens nådiga hjälps
 blev år 1901 den 12 sept. kl. 8:10 fm
Johan Vilhelm Rikard oss född.
 Genom Herrens nådiga hjälps
 blev Carl Johan Alexander oss
 given. år 1902 den 11 dec. kl. 2:15 em.
 År 1914 den 13 dec. kl. 7:15 em
 blev Olof Bernhard Johan född
 Davids 34 ps. v 4, 5.

Detta är den andra familje bibeln. Betty skrev i
 sin konfirmerationsbibel (Kjellsted's) följande anteckningar
 om familjen. Taakt vare dessa her många ovär-
 derliga fakta bevarats. Som ni ser, på denna
 och nästa sida, är anteckningarna näst intill
 pedantiskt förda. Betty var en beständ kvinna

Som gav sina pojkar en sträng och religiös
uppfostran. De fick lära sig vad som var rätt
och vad som var fel.

År 1906 den 9 dec. kl. 4:15 fm
blev genom Herrens nådiga hjälpa
vår lilla dotter Anna Inea Josefina
född.

År 1907 den 3 maj kl. 3 em
vår lilla dotter Anna Inea Josefina

Vår son Johan föddes den 28
dec. 1907 kl. 2 em. och dog samma
dag kl. 3 em.

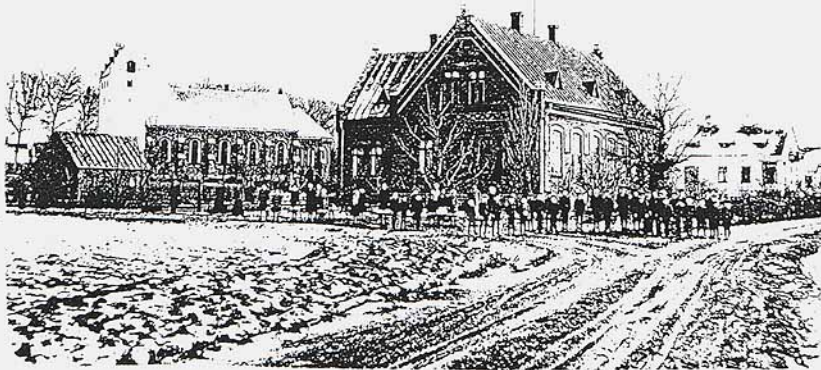
Herren gav och Herrin tog
välsignadt vare Herrens namn

Vår älskade make och fader
Johan Berggren
hembeförades år 1909 den 4 dec
kl 1/2 2 em.

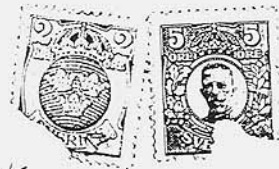
Saliga äro de,
som i Herren som lö.

V. Klagstorps Kyrka och Skola.

Här syns
den ny-
byggda
skolan.
Den gamla
kors och
Istället
uppförde
man denna
bastanta
tegelbyggnad.

många
hjärtliga
högvarningar
Seriösare
Anna på
fredagen
av. B. O.

Tre

Anna Olsson
Klagstorp

21

FOTO. F. WEVER.

Bettys mor, Anna Olsson har fått vykortet
av ett syskonbarn.

Västra Klagstorp Nr 21

Här har Betty och pojkarne kommit till Västra Klagstorp 1910. Anders Olsson (Betty's far) och hans fru Anna Olsson (Betty's mor) sitter i trädgårdssoffan och tittar på när deras barnbarn Wille, Kalle och Olle leker häst. Deras mor står på balkon i svart klänning och arbetar i trädgården. Damen i vitt vid sidan om Betty är Karin Olsson. Hon var systern till Karl Olsson som senare blev kyrkvaktmästare och snickare (Kalles Karl-snickare) i U. Klagstorp. Deras far var bror till Anders Olsson. Betty var alltså kusin med dem. Anders Olssons bror hette Per Olsson och han förolyckades i samband med tröskningen. Denna gård som var kringbyggd, rivdes

Successivt mellan 1928-1952. Den var då totalt ombyggt. Det var min farfar (Wille) som stod för den totala ombyggnaden.

Jag tänkte nu nämna några ord om Anders Olsson. Även han, liksom Kristian Hansson, hade haft ett ombyggt HV. Han föddes 1846 den 18 januari ^{på nr 3.} och han döptes samma dag. Varför samma dag? De var kanske rädda att pojken skulle dö innan han blev döpt. Men om man tittar på alla vittnen som var med och var dessa bodde, kan man inte ha blivit döpt samma dag. Resvägen var alltför besvärlig. Detta är ett vanligt problem när man släktforskar. Att hitta logiska lösningar på något som rimligtvis inte känns stämna. Det var inte alltid som prästens stora ritliga uppgifter. Så i Anders fall blir slutsatsen, att han döptes en annan dag.

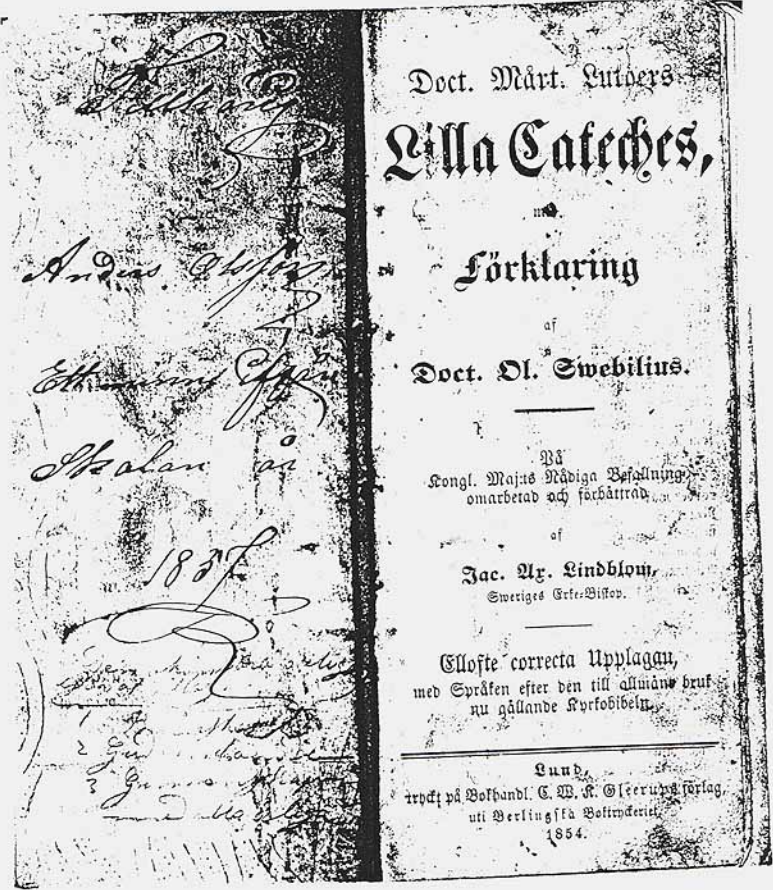
Åter till Anders. Hans far hette Ola Persson och var skräddare. Modern hette Boel Andersdotter och hon var 38 år vid födseln.

Pojken fick en gudmoder - skräddaren Hans Nilssons hustru Ingeborg Andersdotter på Nr. 3. Det finns också två skräddare samtidigt på nr. 3.

Anders hade också 4 fäder. Nämnas av dem kan göras, jungfru Anna Persdotter från Fjärdingslov. Hon var pojken fasters.

Anders hade en äldre syster, som hette Hanna och hon var född den 19 april tre år tidigare. Ytterligare ett barn föddes. Det var Per som föddes den 31 augusti 1853. (Det var han som förölyckas vid tröstningen).

Anders borgare skolan och de lärste var
Dr Märten Luthers lilla Cateches. När han var
elva år fick han en egen bok. (se nedan).

Anders utbildade sig inte till skräddare, som
sin far, utan blev skomakare istället. Varför?
Ja, det får vi nog aldrig veta på. På nr. 3
i U-Klagstorp bodde den 2 år äldre Anna
Hans dotter. Hennes far hette Hans Persson
och var husman. Han var född 1806 den 19
i Naffentorp och var gift med Bengta Jätöpsdotter.
Hon var född 1805 den 18 april i Tygelstjö.
Kommer vi ihåg männen som gick till

40.
Björns håg. Han hette Jakob och var född
1838 den 20 juni i Tygelsjö. Anna och Jakob
hade ytterligare 3 syskon, vid namn: Per,
Jous och Karina.

Närval, Anders och Anna träffades och tycke
uppstod. De ingick äktenskap den 29 september
1871 i U. Klagerstors kyrka. Anders var då
25 år och Anna 27 år.

Året innan 1870 den 13 mars hade Anders
farfar dött. Han hette Per Olsson och var född
den 16 november 1787 i Glostorp. Vid sin död,
82 år gammal, hade han varit änka i
3 år, då hans fru Kjersti Anders dotter 1793-1867
dött av okänd orsak.

Bröllopsåret 1871 hade först varit ^{ett} songers
år. Anders mor, Boel Andersdotter, dog i en
ålder av 63 år.

Anders och Annas första barn föddes år 1873
den 7 april och döptes den 18 april. Det fick
namnet Per. Varför Per? Anders Olssons farfar
hette ju Per och Anders bror hette Per. På
moderns sida hette den ene brodern Per.
Så det var kanske inte så konstigt att den
förstfödde blev döpt till Per. Gudmoder till
pojken var älsdottern (se ord förklaring). Hanna
Olsdotter från Nr. 3 U. Klagerstorp. Vem var
det? Jo, Hanna var Anders syster, som vi
kanske minns. Hon bodde fortfarande hemma
hos sin far och hans husvärdinna Hanna Pers
dotter. Kommer vi ihåg vad fadern hette? Jä
nämligen det tidigare i samband med hans
sång och hans yrke - ströddare. Ola Persson 1819-1906

41.
Var namnet. Och hans fru hette Boel Andersdotter
1808-1871.

Ola och Boel ingick äktenskap 1842 i U. Kleggsborg
och de fick ju tre barn: Anders, Per och Hanna.

Men Boel, som var 11 år äldre än sin man, dog 1871.

Manne Ola behövde så någon kvinna i huset
och dottern Hanna var på väg att lämna boet.

Husvällerska blev så Hanna Persdotter. Som så
ofta hände före i tiden när det fanns hus-

vällerskor hos änkemän och ogifta män, ingicks
även här äktenskap. Ola och Hanna gifte sig

1873, knappt en månad efter Anders och Annes
förstfödde son Per. Anders styggar Hanna var
endast 3 år äldre än honom.

Ja, detta blev en lång utläggning om de båda
"Hannorna". Åker till Anders sons Pers dop. Gudmodern

var alltså faster Hanna. Dopvittnen var snickaren
Lärtingen Per Olsson ibm (se ord/böckerlyst). Per Olsson

var Anders bror och alltså farbror till pojken. Han
bodde också fortfarande kvar hemma i hemmet.

Även pigan Cecilia Pålsdatter från Tygelsjö var
vitne.

Pojken Per levde inte länge. Han dog året
efter, 1874 den 29 januari, och begravs den

6 februari. Orsaken till hans död var kikhosta.
Något vaccin var ännu inte uppfunnit. Stor

sorg i familjen när Anders och Anna vidde sin
förstfödde och Ola Persson sitt första barnbarn.

Men redan samma år, 1874, föddes det andra
barnet. Detta hände den 9 november och det

12
döptes den 19 november till namnet Botilda.
Flickans gudmor var muraren Per Wetterlins
hustru Botilla från Malmö. Döprättusen var:
Nämnde Per Wetterlin och stråddaren Ole Perssons
hustru Hanna Persson från Nr. 3 U. Klagstorp. Här
är nya namn. Flickan Botildas gudmoder var
modern Annas svägerska Botilla. Botilla var alltså
gift med Annas bror Per. Han skulle egentligen
hetat Per Hansson, om han hade tagit patronymikon.
Men han gjorde inte detta, utan tog namnet
Wetterlin liksom sin bror, istället.

Stackars Botilda fick en bröstsjukdom och dog
den 19 februari 1875. Begravningen ägde rum
den 3 mars.

Anders och Anna försökte att tänka framåt
och glömma de tragiska dödsfallen. De bodde
fortfarande i U. Klagstorp på Nr. 3, men nu
fick Anders ett arbete som murare i Malmö.
Han skiftade alltså yoke, från skomakare -
till murare. En häutig man.

Den 18 oktober 1875 flyttade så Anders och
Anna till kvarteret Liljan i S:t Petri församling.
Men de var inte helt ensamma. De hade näst
både sina egna barn, hade de tagit hand om
en släkting till Anna. Det var hennes syster
Karnaas dotter Bengta. Karna och hennes man
Bengt Nilsson hade haft två pojkar, som båda
dog när de var bara ett år gamla. Deras 3:de
barn, som var född 1860, hette just Bengta.
Vi befinner oss nu i år 1875 och Bengta

45.
var, med enkel matematik, 15 år gammal. Hon följde alltså med Anders och Anna som deras fosterdotter.

Det tredje barnet föddes där den 7 juni 1876. Det var en flicka och hon döptes den 11 juli till namnen Betty Carolina. (Ni känner väl igen namnen. Betty gifte sig senare med Johan Berggren (Kvistesson). Dopvittnen var: Smickaren Per Olsson och oqifta Hanna Olsson. Bettys farbror och faster.

3 månader efter Bettys födelse, flyttade så Anders, Anna, Betty och fosterdottern Bengta igen. Denna gång till kvarteret Anna i Caroli församling. Varför flyttade man nu igen? Kanske var det en större lägenhet som lockade? Kanske var den nya lägenheten billigare? Anders Olsson var fortfarande murare i alla fall.

Flickan Betty var klen och ömtålig, men hade klarat sig hitintills.

Det gick två år tills nästa flyttning. Anders och Anna, som var födda på landet, trivdes kanske inte längre i stan. De hittade ett litet lantbruk utanför Malmö, på nr 7 i Oxie, dit de flyttade den 6 maj. Nu var inte Anders murare längre, utan åbo (se ordförklaring).

Vi skriver nu år 1879 den 5 juni. Då föddes

77.
nämligen det fjärde barnet. Det döptes den 8 juli till namnet Per. (Man gjorde ofta detta, att om ett barn dog gav man ett senare fött barn samma namn). Anders och Annas förstfödde kette ju också Per.

Dopvittnen var, den 5 juni 1879; Farfadern Ola Persson och fosterdottern Bengta.

Året efter föddes det femte och sista barnet. Detta barn föddes den 19 oktober och fick namnet Botilla. Åter igen gav man samma namn från dött barn till nyfött barn. Men även denna Botilla var liten. Så liten att 12 dagar efter födseln döptes hon med nöddop, utan några dopvittnen hann tillkallas. Flickan dog något senare.

Dottern Betty Carolina började skolan här i Oxie, och år 1885 fick hon Doktor Martin Lethers Lilla Katekes.

Nr. 7 blev familjens hemvist i hela Får, innan det var dags igen att bryta upp. Denna gång gick färden till Hötöpinge, nr. 60. 14. De blev inskrivna den 2 april 1886. Familjen bestod nu av fem personer. Anders, Anna, Betty, Per och fosterdottern Bengta.

Betty fortsatte sin skolgång och Peter började också sin utbildning. Fosterdottern var nu 26 år gammal och tyckte att det var dags att lämna familjen. Hon hade varit hos dem i

16 år.

Ännu en tragedi skulle drabba familjen. Pehr dog den 27 oktober 1890 och begravs den 5 november. Han var då 11 år gammal. Orsaken till dödsfallet var lungsot eller danssiften (se ordförklaring). Det finns olika uppgifter om detta.

Men ett utav fem barn skulle få leva, och det var Betty Carolina. (Hon blev, i gengäld, 92 år gammal). Betty fortsatte sin skolgång och år 1891 den 12 april blev hon konfirmerad i Arrie kyrka.

Familjen Olsson hade nu bott 7 år i Hötöpinge. Far Anders tyckte nu att det var dags att driva ett större lantbruk. I hans hemby, U. Klagsörp, fanns den 27 mars ett ledigt kyrkoarrande. Det var på 12,5 hektar jord och numret var 21. Han skrev arrendekontrakt den 31 mars 1893. När Anders kom hit var gården indelad i två arrenden sedan 1868. (Dess förr innan var den inte delad på två arrenden utan var ett arrende med en arrendator) Man hade helt enkelt delat mark och hus rakt av. Mitt i gårdsplanen hade man byggt en långa för att markera de olika arrendena. Den andre arrendedelen drevs som dödsbo av änkan Kläs dotter. Hon tyckte det var dags att lämna sitt arrende 1895 och den 22 februari övertog Anders Olsson hela kyrkoarrandet nr 21. Anders var min farfars morfar och vi har bott här alltsedan

1893.

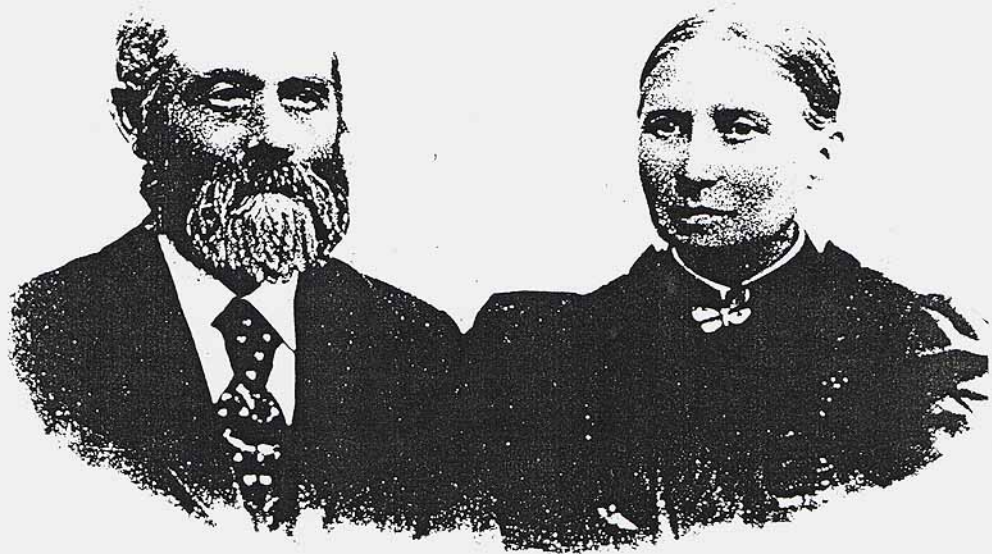
Jag nämnde tidigare att Betty blev
92 år gammal. Mannen dog ju 1909 och
Betty själv dog 1968. Hon var alltså
änka i 59 år.

Betty Berggren
på äldre
dag.

47.
Tänkt er åter tillbaka till år 1910. Betty
var ensam med tre pojkar och hade
flyttat tillbaka till sina föräldrar i U.Kkåstorp.
De bodde nu på nr. 21 i den östra delen
(se sid 37, till vänster) av Långan. Den stora
salen var i mitten och Anders och Anna bodde
i den västra delen.

Det var nu dags att lägga in elektricitet
runtom i bygden. Att få elektricitet var en
stor händelse. Förr satt man i fotogenlamps
dunkla stek på kvällarna, och brandrisken
var alltid överhängande. Glödlampans starka
stek var bara det, en mycket klar förbättring.
På nr 21 installerades elektricitet omkring 1917.
Men ibland kunde strömmen strejka och då
fick reparatör tillkallas. Så var situationen
1918 på nr 21. Strömmen strejkade och Anders,
som var en krick och pigs pensionär, tänkte
att det inte var så svårt att åtgärda
felet. Han tog en stege och klättrade upp
till strömledningarna. Där fick han en
stark stöt och föll, ned ryggen först, ner på
verket. Han bars in i huset och Kalle
körde i all hast efter en doktor. Wille satt
hos honom vid sängen. Men efter några
timmar dog Anders Olsson av sitt olyckliga
fall. Han blev 72 år gammal.

Anders Olsson och Anna Olsson
50-års äldern.

Vad skulle en hände med gården? Bettys tre pojkar var alla omgudiga och att driva en gård på 25 hektar, på den tiden, var inte det allra lättaste. Wille, som var äldst, fick ta det tunga ansvaret. Han var, som sagt, omgudig, men ändå 17 år gammal. Och med hjälp från anställda drängar och pigor, bestämde man sig för att driva arrendet vidare. Betty stod för arrende kontraktet, tills Wille blev myndig. Han övertog då arrendet. Ungefär 10 år senare utstod han den totala ombyggnadsplan, som varade till 1952.

Och dess förinnan, sommaren 1925, hade han gift sig med Anna Persdotter från Amero, en

49.
granngård Hill
nr. 21.

Betty och hennes
mor Anna, hade
redan 1924 den
22 augusti köpt ett
hus i Tyngelsjö för
10000 kronor, dit de
flyttade.

Wilhelm och Anna
ville nu bilda
familj, men de fick
vänta i sju år,
innan de fick en
pojke. Han föddes

den 29 oktober
och fick namnen:
Bo, Anders.

Farmorern Betty

tyckte inte alls om namnet Bo och ville att
de skulle döpa om honom. Men Bo fick han keta,
punkt slut. Men varför Anders? Säter liksom efter
Anders Olsson, hans farmors far.

Bo är min pappa, och han och Maj-Britt på
Stafva (se sid 4), träffades och gifte sig 1959
den 25 juli. Bröllopet stod på Stafva gård.

Wilhelm dog den 22 november 1975, 74 år gammal,
och hade haft leutbruket sedan 1918. En lång
tid! Han hade kommit bygga om hela gården och

Wilhelm Berggren och Anna
Persdotter framför blomster-
portalen på 21.

gett den ett helt nytt utseende. Wilhelm had också tagit Kantors examen och fått samma tjänst i Bjärshög, ~~vilken~~ hans far hade haft. Han tjänstgjorde i över 45 år ända fram till sin död. Wilhelm var även flitigt engagerad inom kommunen och innehad flera uppdrag. På den tiden tillhörde vi inte Malinö Kommun utan Bunteflo. Kommun. En annan tidsfrämmande förtroendevärd post var den inom rättsväsendet. Han satt nämligen ^{október} som nämndeman vid tings-
Trom Anna dog den 4 juni 1966 i en ålder av bara "64 år", och hon begravdes på sin födelsedag den 11 juni. Hon led större delen av sitt liv, av svår kronisk migrän och var för det mesta tyngd av sin sjukdom.

Anna Olsson, Bettys mor, dog 1930 den 14 maj i Tygelsjö. Hon blev 86 år. Dottern Betty bodde i sitt hus i Tygelsjö, tills hon var 89 år gammal. De sista 3 åren tillbringade hon på Tygelsjö ålderdomshem. Hon hade, näst sagt, haft ett händeriskt liv. Hon var, liksom sin far, pigg och kvick i vändningarna. Det berättas mycket om henne bl.a. den gången hon hade så bråttom att hon inte kunde vänta på tåget. Hon stod vid de nedfällna bommarna vid Tygelsjö station och tåget närmande sig med hög hastighet järnvägs korsningen. Men Betty tyckte att hon hade väntat länge nog och kröp resolut under bommarna och på kvicka fötter, över järnvägsrälsen till andra sidan. Tåget kom

21.

sekunderna efter förbivarsande. Strösen på stationen såg allt-ihop, men kunde inte göra ett enda drag för att förhindra en ofrånkomlig dödsolycka. Men Betty kom lyckligt över och som så ofta, litade hon på "Guds försyn". Till Betty's "försvar" kan man kanske nämna att hennes syn sviktade de sista åren och "kanske" hon inte såg tåget. Vem vet? Jo, Betty själv katter lättvis. Strösen fick i alla fall en rejäl chock av händelsen.

Slutet närmar sig för denna släktkrönika. Hoppas att vi har fått svar på varför namn som: Kristen Hansson, Anna Andersson, Betty Carolina Olsson, Johan Kristenson/Berggren, Wilhelm Berggren Johan Andersson, Maj-Britt Nyman och Bo Berggren, är de namn, som binder samman de olika familjerna.

Men om vi inte har fått grepp om de olika ~~typerna~~ i denna berättelse, kommer här en liten sammanfattning:

Kristen Hansson (1846-1919) hade i sitt första gifte söner Johan Kristenson/Berggren (1878-1909). I sitt andra gifte med Anna Andersson (1861-1929), hade han styvbarnen Johan Andersson (1900-1988) och Alma Andersson (1903-). Johan Berggren gifte sig med Betty Carolina Olsson (1876-1968) och de fick söner Wilhelm Berggren (1901-1925). Wilhelm Berggren

51.

sekunderna efter förbirusande. Stinsen på Stationen såg allt-i-hop, men kunde inte göra ett enda drag för att förhindra en ofrånkowlig dödsolycka. Men Betty kom lyckligt över och som så ofta, litade hon på "Guds försyn". Till Bettys "försvar" kan man kanske nämna att hennes syn sviktade de sista åren och "kanske" hon inte såg tåget. Vem vet? Jo, Betty själv katter ligitvis. Stinsen fick i alla fall en rejäl chock av händelsen.

Slutet närmar sig för denna släktkrönika. Hoppas att vi har fått svar på varför namn som: Kristen Hausson, Anna Andersson, Betty Carolina Olsson, Johan Kristenson/Berggren, Wilhelm Berggren, Johan Andersson, Maj-Britt Nyman och Bo Berggren, är de namn, som binder samman de olika familjerna.

Men om vi inte har fått grepp om de olika ~~kvoterna~~ i denna berättelse, kommer här en liten sammanfattning:

Kristen Hausson (1846-1919) hade i sitt första gifte söner Johan Kristenson/Berggren (1878-1909). I sitt andra gifte med Anna Andersson (1861-1929), hade han styvbarnen Johan Andersson (1900-1988) och Alma Andersson (1903-). Johan Berggren gifte sig med Betty Carolina Olsson (1876-1963) och de fick söner Wilhelm Berggren (1901-1975). Wilhelm Berggren

gifte sig med Anna Persdotter (1902-1966)
och de fick sonen Bo (1932 -).

Kristen Hanssons styvson Johan Andersson
gifte sig med Ebba Olsson (1901-1990) och
de tog Kriags barnet Maj-Britt Nyman (1937-)
från Utelsingfors.

Nu kommer anledningen till att just
Jag kan skriva allt det här.

Wilhelm Berggrens son Bo gifte sig med
Johan Anderssons flicka Maj-Britt.

De fick två barn: Jag och min syster.
(Detta var väl lätt som en plätt, eller hur!?)

Man kan utan tvekan påstå att:

Cirkeln är sluten!

ORD FÖRKLARINGAR

ejusdem = samma (dag eller månad)

ibidem, ibm. = på samma ställe

testis, testes = fadder, vittne

åbo = ärftlig besittningsrätt för obegränsad tid på annans mark

husman = i "Danmark" benämning på jordägare med några få hektar jord med inga anställda. Detta gäller för Sverige också.

patronymikon = bildas av faderns förnamn med tillägg av -son eller -dotter.

Fram till ca 1590 gällde detta namnskick alla i samhället.

ministerialböcker = Födda vigda döda - kyrkobok innehållande dessa tre uppgifter.

danssjuka = sjukdom i centrala nervsystemet, vilken yttrar sig i egendomliga, ofrivilliga och oregelbundna rörelser i olika kroppsdelar. Ansiktet förvrids i ett utpräglat grimaserande. Gånge blir ryckig, hoppig eller dansande.

Socken = församling